

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2025 r. na posiedzeniu bez udziału stron
zażalenia obrońcy skazanej A.R.

na zarządzenie Przewodniczącego IX Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 4 września 2025 r., o odmowie przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 maja 2025 r., IX Ka 458/25, wniesionej przez obrońcę skazanej,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 4 września 2025 r., w sprawie o sygn. akt IX Ka 458/25, Przewodniczący IX Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie, na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 523 § 2 k.p.k. odmówił przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 maja 2025 r., wniesionej przez obrońcę skazanej A.R., wobec niedopuszczalności z mocy ustawy. Wskazał, że w dniu 30 grudnia 2024 r. Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim wydał wyrok w sprawie II K 773/23, uznając A.R. za winną popełnienia czynu kwalifikowanego z art. 193 § 1 k.k. i skazując ją na

karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych.

Na skutek wniesionej przez obrońcę apelacji, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 28 maja 2025 r., sygn. akt IX Ka 458/25, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu I instancji co do winy i kary, przyjmując za podstawę skazania art. 193 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dniu 25 czerwca 2025 r. Z kolei w dniu 14 sierpnia 2025 r. wpłynęła (nadana 12 sierpnia 2025 r.) kasacja od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 maja 2025 r., sygn. akt IX Ka 458/25, złożona przez obrońcę skazanej - adw. M.O., zarzucającego na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. i art. 526 § 1 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi rażące naruszenie prawa procesowego, tj. obrazę przepisów postępowania, w tym art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt. 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt. 3 k.p.k.

Tymczasem, zgodnie z art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to, zgodnie z art. 523 § 4 k.p.k., nie dotyczy kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. oraz w wypadkach wskazanych w art. 521 k.p.k.

Na to zarządzenie zażalenie złożył obrońca skazanej A.R. zarzucając naruszenie przepisów postępowania oraz błędną ich interpretację, która mogła mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia - mianowicie art. 523 § 1 i 2 k.p.k., poprzez bezzasadne przyjęcie, że kasacja wniesiona przez obrońcę skazanej była niedopuszczalna z mocy ustawy. Wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy do dalszego procedowania. Obrońca wskazał, że „Ograniczenie z art. 523 § 2 k.p.k. nie znajdowało zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż kasacja obrońcy A.R. spełnia wymogi z art. 523 § 1 k.p.k., oparta została na zarzutach rażącego naruszenia prawa mogącego mieć wpływ na treść orzeczenia. Taka kasacja powinna zostać przyjęta do rozpoznania mimo, iż skarżony wyrok nie orzekał kary bezwzględnego pozbawienia wolności”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skarżącego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy stwierdza, iż analiza przedmiotowej sprawy musi prowadzić do oczywistego i jednoznacznego wniosku, że skoro oskarżonej nie wymierzono kary bezwzględnej pozbawienia wolności, to niedopuszczalne i nieskuteczne jest podnoszenie przez obrońcę zarzutów obrazy innych przepisów prawa, poza uchybieniami wymienionymi w art. 439 k.p.k. - a takich w kasacji nie przedstawiono. Tego faktu nie zmienia próba wykazania w zażaleniu, że uchybienia przedstawione w kasacji są tak istotne i rażące, iż praktycznie mają rangę bezwzględnych podstaw odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k., a zatem oskarżonej z tego tytułu miałyby przysługiwać prawo do wniesienia kasacji.

Trafnie podniesiono w zaskarżonym zarządzeniu, że zgodnie z art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Obrońca podnosi, że „Sąd Najwyższy w tożsamym przypadku uchylił zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji i nakazał nadanie jej biegu” – jednak zapomniał podać danych tego orzeczenia. Brak bowiem takich orzeczeń Sądu Najwyższego – w świetle jednoznacznego i nieulegającego wątpliwości brzmienia przepisu. Wniesienie kasacji od prawomocnego wyroku sądu nie jest bezwzględnym uprawnieniem strony. Skarga kasacyjna jako służąca od orzeczeń prawomocnych sądu drugiej instancji nie jest skargą trzecioinstancyjną, lecz nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Może zatem podlegać ograniczeniom. Ograniczenia takie przewiduje m.in. § 2 art. 523 k.p.k. w odniesieniu do kasacji na korzyść oskarżonego, tak jak § 3 tegoż przepisu przy kasacji na niekorzyść owego podmiotu. Ograniczenia te stanowią wyjątki od reguły przyjętej w § 1 art. 523 k.p.k. i zakładają, że gdy chodzi o kasację od wyroku innego niż skazujący za przestępstwa na bezwzględnie wykonywaną karę pozbawienia wolności, a wnoszoną na korzyść oskarżonego - skarga taka może być wniesiona jedynie, gdy wskazuje na uchybienia z art. 439 k.p.k. (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 lutego 2023 r., IV KZ 3/23, LEX nr 3554522; z dnia 29 grudnia 2023 r., III KZ 34/23, LEX nr 3656341*). W niniejszej sprawie składający kasację obrońca

skazanej nawet formalnie nie powołał się na art. 439 § 1 k.p.k. w zarzutach kasacyjnych.

Dlatego słusznie w zaskarżonym zarządzeniu stwierdzono, że wobec faktu, iż w przedmiotowej sprawie A.R. nie została skazana na wymieniony wyżej rodzaj kary, a obrońca nie powołuje się na wystąpienie bezwzględnych przesłanek odwoławczych, kasacja była niedopuszczalna. W tej sytuacji zaskarżone zarządzenie nie było dotknięte wadami wymienionymi przez skarżącego.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

[WB]

[a.ł]